

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **G., akciová spoločnosť**, so sídlom v B., zastúpený Mgr. F. N., advokátom v B., proti žalovanej **F. n. s p. B.**, R. č. X., **o zaplatenie 26 924,45 Eur (811 126,-- Sk)**, vedenej na Okresnom súde Bratislava V pod sp.zn. 41 C 86/2008, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. novembra 2009 sp.zn. 4 Co 72/2009 takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalobcu **o d m i e t a .**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Žalobca sa žalobou po úprave petitu domáhal zaplatenia úroku z omeškania vo výške 0,05 % za každý deň omeškania zo sumy 433 134,-- Sk za obdobie od 3. decembra 2002 do 18. októbra 2007 vo výške 385 489,-- Sk a zaplatenia poplatku z omeškania vo výške 0,2 % z dlžnej sumy poistného 119 561,-- Sk za každý deň omeškania za rovnaké obdobie vo výške 425 637,-- Sk, spolu vo výške 811 126,-- Sk.

Okresný súd Bratislava V rozsudkom z 1. decembra 2008 č.k. 41 C 86/2008-89 zamietol žalobu žalobcu a žalovanému náhradu trov konania nepriznal. V konaní mal preukázané, že na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávky prešiel nárok na zaplatenie dlžného poistného v sume 119 561,-- Sk z platobného výmeru č. X. z X. a tiež nárok na zaplatenie poplatku z omeškania z dlžnej sumy poistného v sume 433 134,-- Sk z platobného výmeru č. X. z X., ktoré žalovaný uhradil 18. októbra 2007. Dospel k záveru, že žalobca nie je legitimovaný k peňažnému nároku – sankcie za omeškanie s úhradou poistného – poplatku z omeškania 0,2 % denne z nezaplateného poistného, pretože

takýto nárok na neho postúpený nebol. Bol na neho postúpený platobný výmer znejúci na konkrétnu sumu 119 561,-- Sk. Poukázal tiež na to, že od 1. januára 2005 sadzba aj druh právnej sankcie za omeškanie s úhradou poistného bola zmenená z poplatku z omeškania, ktorý žalobca žiadal, na úrok z omeškania, a preto návrh žalobcu by nemal aj z tohto dôvodu právne opodstatnenie. Platobný výmer č. X. na sumu 433 134,-- Sk bol rozhodnutím o uložení sankcie za omeškanie v súvislosti s výmerom č. X.. Platobné povinnosti zo zdravotného poistenia ako aj sankcie za neplnenie týchto povinností sa riadia režimom správneho konania. Tento právny vzťah má teda charakter právneho vzťahu z práva verejného, preto nemožno naň aplikovať ustanovenia z oblasti práva súkromného. Žalobca nemá právo domáhať sa v zmysle ustanovení súkromného práva úroku z omeškania z dôvodu oneskorenej úhrady platobného výmeru č. X., pretože na tento prípad sa vzťahujú ustanovenia zákonov regulujúcich zdravotné poistenie a tieto nárok požadovaný žalobcom neupravujú. Rozhodnutie o trovách konania odôvodnil ustanovením § 142 ods. 1 O.s.p.

Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 25. novembra 2009 č.k. 4 Co 72/2009-116 rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa a zistenie skutkového stavu ako aj právne posúdenie veci súdom prvého stupňa považuje za úplné, vystihujúce podstatu prejednávanej veci, pričom námietky žalobcu v odvolaní nepovažoval za dôvodné. Žalobca povinnosti uložené platobnými výmery vymohol a ďalšie mu postúpené neboli. Stotožnil sa s názorom súdu prvého stupňa, že nedoplatok na poistnom na zdravotné poistenie ako aj poplatku z omeškania s jeho úhradou sú dlhmi z verejného práva, pri ktorých aj v prípade, že tieto pohľadávky boli postúpené poisťovňou na tretie osoby, nestrácajú svoj verejnoprávny charakter a nie je možné ich ďalej kombinovať so sankciami podľa súkromného práva, úrokom z omeškania či už podľa Občianskeho alebo Obchodného zákonníka.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca. Žiadal, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu i rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie. Dovolanie odôvodnil odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Označený dovolací dôvod konkretizoval tým, že na žalobcu boli postúpené aj pohľadávky s príslušenstvom (ktorého priznanie je predmetom prebiehajúceho konania) a pokiaľ súd o tomto jeho nároku nerozhodol, odňal mu tým možnosť konať pred súdom. Poukázal na Ústavu Slovenskej republiky, Listinu základných práv a slobôd a Občiansky súdny poriadok, ktorých jednotlivé (v dovolaní citované)

ustanovenia mu zaručujú právo na prejednanie ním uplatneného nároku v súdnom konaní. Svoje právo na prejednanie veci pred súdom v dôvodoch svojho dovolania podrobne rozviedol.

Žalovaná vo vyjadrení k dovolaniu navrhla tento mimoriadny opravný prostriedok ako nedôvodný zamietnuť, pretože rozhodnutie prvostupňového aj odvolacieho súdu považuje za správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 236 a nasl. O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, voči ktorému takýto opravný prostriedok nie je prípustný.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanvej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p.

Keďže v danom prípade rozsudok odvolacieho súdu nemá povahu zmeňujúceho rozsudku, ale ani potvrdzujúceho rozsudku vo výroku ktorého by bola vyslovená prípustnosť dovolania, či povahu potvrdzujúceho rozsudku vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky, je nepochybné, že v predmetnej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky niektorého z rozsudkov uvedených v § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. Dovolanie

žalobcu preto v tomto prípade podľa ustanovení § 238 ods. 1 a 3 O.s.p. prípustné nie je. Dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 ods. 2 O.s.p., lebo dovolací súd vo veci nerozhodoval.

Dovolanie žalobcu proti rozsudku odvolacieho súdu by bolo procesne prípustné, len ak by konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa (aj so zreteľom na obsah dovolania) zaoberal otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v ustanovení § 237 O.s.p. Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska posúdenia existencie niektorej z uvedených procesných väd ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je významný subjektívny názor účastníka o tom, že v konaní došlo k jednej z týchto väd ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných väd. Žalobca existenciu procesných väd konania v zmysle § 237 okrem písm. f/ O.s.p. netvrdil a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva. Dovolací súd sa preto zameril na dovolaťom vytýkanú vadu konania odňatia možnosti konať pred súdom.

Podľa § 237 písm. f/ O.s.p., dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie postup súdu, ktorým účastníkovi odňal možnosť realizovať procesné práva, ktoré mu dáva Občiansky súdny poriadok. V zmysle § 18 O.s.p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti uplatnenia ich práv [napr. vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O.s.p.), nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O.s.p.), právo byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O.s.p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali (§ 123 O.s.p.), na to, aby im bol doručený rozsudok do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O.s.p.)]. Z obsahu spisu nevyplýva, že by oba nižšie súdy v prejedávanej veci v prípade žalobcu nerešpektovali niektoré z týchto práv.

Dovolateľ v dovolaní namieta postup oboch súdov, ktorým mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.). Uviedol, že mu boli postúpené pohľadávky aj s príslušenstvom ktorého zaplatenie si uplatnil práve v predmetnom konaní a súd o tomto jeho nároku nerozhodol a takýmto konaním sa mu odňala možnosť konať pred súdom a boli porušené aj jeho práva garantované Ústavou Slovenskej republiky a medzinárodnými dohovormi. Námietka týkajúca sa nerozhodnutia súdom o predmete sporu s poukazom na to, že súd mal uviesť, že o predmete uplatneného nároku by mal rozhodovať Ú. p. d. n. z. s., je v zjavnom rozpore s obsahom spisu. Z obsahu spisu totiž jednoznačne vyplýva, že žalobca si žalobou zo dňa 23. mája 2008 doručenou súdu dňa 27. mája 2008 uplatnil zaplatenie sumy 492 175,-- Sk ako úroku z omeškania so zaplatením platobného výmeru č. X. a č. X. zo dňa X., ktorý žiadal zmeniť návrhom zo dňa 24. júna 2008 doručeným súdu dňa 26. júna 2008 tak, že žalovaná je povinná zaplatiť mu poplatok z omeškania zo sumy 119 561,-- Sk od 3. decembra 2002 do 18. októbra 2007 vo výške 425 637,-- Sk a úrok z omeškania zo sumy 433 134,-- Sk za to isté obdobie vo výške 385 489,-- Sk, spolu vo výške 811 126,-- Sk. Súd prvého stupňa uznesením z 1. augusta 2008 č.k. 41 C 86/2008-52 pripustil požadovanú zmenu žalobného petitu a rozsudkom z 1. decembra 2008 č.k. 41 C 86/2008-89 žalobu v celom rozsahu zamietol. Na odvolanie žalobcu odvolací súd rozhodujúc o tomto odvolaní, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Z uvedeného vyplýva, že súdy nižších stupňov vec meritórne prejednali a o nej rozhodli a to zamietajúcim rozsudkom, keď dospeli k záveru, že žaloba žalobcu nie je dôvodná. Nemožno preto prisvedčiť námietke žalobcu, že súdy nerozhodli o ním uplatnenom nároku a vyslovili názor, že o predmete konania je príslušný rozhodnúť Ú. p. d. n. z. s.. Z odôvodnenia oboch rozhodnutí súdov nižších stupňov vyplýva, že žaloba žalobcu bola zamietnutá z dôvodu, že

súdy dospeli k záveru, že žalobcovi nevzniklo právo domáhať sa zaplattenia vyúčtovaných sankcií – úroku z omeškania a poplatku z omeškania vo výške 811 126,-- Sk.

Z uvedeného vyplýva, že prvostupňový súd a odvolací súd v konaní postupovali v súlade s ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi neodňali možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Keďže v danom prípade dovolanie nie je prípustné podľa § 238 O.s.p. a neboli zistené vady konania podľa § 237 O.s.p. a ani iné vady konania (neboli ani namietané), ktoré by mali za následok nesprávne rozhodnutie, Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolanie žalobcu nie je prípustné, preto ho odmietol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s ustanovením § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.).

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 29. júna 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová